

Palfijn.nieuws

- p. 3 > Robotchirurgie: is de meerwaarde de kostprijs waard?
- p. 5 > Nieuw endocapsulesysteem voor inwendig onderzoek.
- p. 7 > Twee jaar geavanceerde MRI: een evaluatie.

Duizendste punctie op dienst IVF

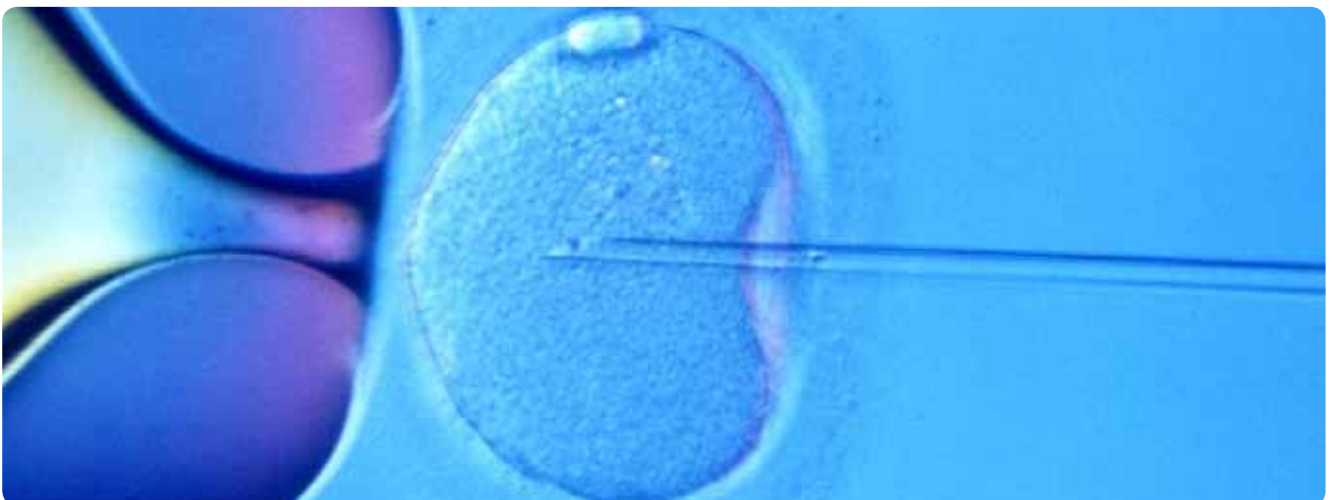
Het IVF-centrum van het AZ Jan Palfijn Gent AV kon eind 2010 terugblikken op een bijzonder druk, maar succesvol jaar.

Voor het eerst sinds de oprichting van het centrum werden er meer dan 1.000 IVF puncties uitgevoerd. 1.085 om precies te zijn. Een hoog aantal -vooral omdat het slaagpercentage vorig jaar ook bijzonder hoog lag- waardoor minder mensen moesten terugkeren voor een nieuwe poging. Dit wijst er op dat er een duidelijke en significante toename is van het aantal nieuwe koppels dat

komt aankloppen met een vruchtbaarheidsprobleem.

Deze tendens wordt verder bevestigd door het feit dat het aantal inseminatiecycli vorig jaar zo goed als verdubbelde. Veelal wordt bij een koppel met lichtere hormoonstoornissen of matige spermioagramafwijkingen in eerste fase geopteerd voor de minder agressieve behandelingen, zoals ovariële stimulatie met ovulatie-inductie of inseminatie.

► blz. 2

De oorzaak van de toename van de IVF activiteit in het Jan Palfijnziekenhuis is te vinden in drie pijlers. Ten eerste werden de samenwerkingsverbanden met de verwijzende artsen uit andere ziekenhuizen uitgebreid. Zo werken de fertiliteitsartsen van het Onze-Lieve-Vrouw-Ziekenhuis Aalst en het Maria Middelaersziekenhuis reeds jaren met ons samen. Zij werden in 2010 vervoegd door het Sint-Augustinusziekenhuis Antwerpen. Uiteraard betekent dit een uitbreiding van de regio van waaruit patiënten afreizen naar het IVF-centrum AZ Jan Palfijn Gent AV.

Ten tweede zijn nu de effecten van de zeer moderne laboratoriumapparatuur, waarbij niets aan het toeval werd overgelaten, volop tot hun recht gekomen. Hierdoor haalden de resultaten per behandelingscyclus internationaal topniveau. Goede resultaten betekent tevreden patiënten, die hun ervaringen van mond tot mond, maar nu ook via internet verder vertellen...

Dit laatste brengt ons naadloos tot de derde pijler van de 1.000 puncties, namelijk de hoge tevreden-

heidsscore bij de patiënten. Uiteraard is dit ten dele te danken aan de goede succesratio's van de uitgevoerde behandelingen, maar ook aan de onophoudelijke inzet van een uitermate gemotiveerd team van ondertussen een twintigtal medewerkers, die de patiënte en haar partner met hart en ziel verzorgen, begeleiden en een hart onder de riem steken. Dit vergt van de medewerkers een totaalaanpak met al zijn technische, psychologische, familiale en sociale aspecten. De return van onze dankbare patiënten is echter groot!

Om deze groei vol te houden en de kwaliteit te blijven waarborgen, werd het team recent nog gevoelig vergroot (en verjongd) met vier nieuwe laboratoriummedewerkers en drie nieuwe vroedvrouwen. Hierdoor kunnen we mikken op een verdere uitbouw van de fertiliteitskliniek binnen het AZ Jan Palfijn Gent AV in 2011.

dienst Gynaecologie, verloskunde en fertiliteit
ivf.centrum@janpalfijngent.be

VOORWOORD

Welkom bij de helemaal vernieuwde Palfijn.nieuws, het kanaal waarmee het Gentse Jan Palfijnziekenhuis wil communiceren met huisartsen en andere externe zorgverleners. Wij willen de banden opnieuw aanhalen, want er is veel veranderd in ons ziekenhuis en er staan nog veel vernieuwingen op til. Het gaat goed met Jan Palfijn en dat willen wij u graag laten zien. Daarom sturen we u deze nieuwsbrief, die meermaals per jaar zal verschijnen. Onderaan de artikels staan contactgegevens vermeld, waar u met verdere vragen terecht kunt.

Naast het nieuws dat we in ons ziekenhuis financieel orde op zaken gezet hebben, wil ik u nog graag meegeven dat Jan Palfijn binnen afzienbare tijd begint aan een grootschalige modernisering van de infrastructuur op de site aan de Watersportbaan. Het is de bedoeling dat deze verbouwingen onze werking zo min mogelijk hinderen, want ook op dat vlak gaat het Jan Palfijn voor de wind. Zo voltrok zich op de dienst IVF onlangs de duizendste punctie, en mochten we ons eind 2010 verheugen op de 1.500ste bevalling voor dat jaar. Het zijn maar enkele voorbeelden van thema's die onze artsen, die de redactie vormen van Palfijn.nieuws, met u willen delen.

*Geert Vernick
voorzitter*

Robotchirurgie: is de meerwaarde de kostprijs waard?

Ons robotteam is overtuigd van wel. De voordelen voor de patiënt zijn ontegensprekelijk. De robot laat immers toe ingewikkelde ingrepen op minimaal invasieve manier uit te voeren. De pluspunten zijn reeds langer gekend: minder bloedverlies, kleinere openingen in de abdominale wand met minder kans op infecties, snellere wondgenezing, minder postoperatieve pijn, snellere recuperatie van de normale activiteiten en minder cosmetische beschadiging van de huid.

Betreffende de radicale prostatectomie bijvoorbeeld, routinegewijs sinds de jaren '80 uitgevoerd via open chirurgie, boekte men een aanzienlijke winst met de intrede van de robot. Na jarenlange systematische verbeteringen, werd met de traditionele behandeling een stabiele, optimale toestand bereikt met een postoperatieve katheterisatie van twaalf dagen en hospitalisatie van veertien dagen. Met de robot konden zowel de postoperatieve katheterisatie en hospitalisatie drastisch verminderd worden naar zes dagen. Onmiddellijk was er eveneens een spectaculair ver-

Het team robotchirurgen van het AZ Jan Palfijn Gent AV (v.l.n.r.): dr. Guido Van Holderbeke, dr. Veerle van Vlodrop, dr. Jean-Marie de Meyer Ph. D., dr. Caroline Verbaeys en dr. Wim Decler

Daarenboven maakt minimaal invasieve chirurgie gebruik van de modernste beeldvormingstechnologie, met optimalisatie van de intra-abdominale visualisatie. Fijner, preciezer en minder traumatisch opereren is het gevolg.

Met traditionele laparoscopie konden heel wat ingrepen reeds minimaal invasief uitgevoerd worden, doch sommige ingrepen bleven technisch heel moeilijk, bijna onuitvoerbaar. Dankzij de robot zijn ook de moeilijkste ingrepen vlot laparoscopisch uit te voeren.

schil in bloedverlies, postoperatieve pijn, postoperatieve mobilisatie en herstel merkbaar.

Voor andere ingrepen, bijvoorbeeld de radicale nefrectomie bij hypernefroom, was het reeds lang geweten dat een laparoscopische approach veel minder traumatiserend was dan een open chirurgische aanpak. In principe was de laparoscopische approach hier dus de voorkeursbehandeling.

In de praktijk echter bleven de urologen in Europa

► blz. 4

en de VS de overgrote meerderheid van de tumor-nefrectomieën uitvoeren via open heelkundige weg omdat laparoscopie vaak technisch te moeilijk en te ingewikkeld was. Met de robot veranderde de situatie volkomen en wordt de meerderheid van de tumor-nefrectomieën nu wel robotgeassisteerd laparoscopisch uitgevoerd.

Het aanwenden van de robot biedt ontegenspreke-

lijke voordelen aan de patiënt, hoofdzakelijk bij het uitvoeren van ingewikkelde ingrepen. Deze voordelen zijn zodanig overtuigend dat met klem bevestigd kan worden: de hoge kostprijs van robotchirurgie is meer dan de moeite waard. Een onomkeerbare weg is ingeslagen.

i dienst Urologie
jean-marie.demeyer@janpalfijngent.be

Centrum voor Kniechirurgie

In het najaar 2010 organiseerde de dienst Orthopedie en Traumatologie een gesmaakt symposium rond Kniechirurgie. De 200 toeschouwers maakten er onder meer kennis met het nieuw opgerichte Centrum voor Kniechirurgie.

Het Centrum ontstond uit de gemeenschappelijke interesse van dr. G. Vandendriessche, dr. A. Harth en dr. Y. Depaepe. Door de gebundelde kennis en vaardigheid kunnen nu de meest uiteenlopende afwijkingen van het kniegewricht volgens de meest geavanceerde en wetenschappelijk gefundeerde technieken behandeld worden. Het Kniecentrum heeft daarenboven een nauwe multidisciplinaire samenwerking met de diensten Medische beeldvorming, Fysiotherapie en Kinesithérapie.

i dienst Orthopedie en traumatologie
afspraken: 09 224 85 80, www.kniecentrum.info

Centrum Gewichtszorg

Het Centrum Gewichtszorg van het AZ Jan Palfijn Gent AV is nu ook online te bezoeken via het adres www.obesitasgent.be

De website herbergt alle informatie over de pre-operatieve uitwerking van patiënten, de verschillende bariatrische ingrepen met hun voor- en nadelen en uitleg over het postoperatief revalidatieprogramma. Daarnaast bevat de website een forum waarop patiënten informatie kunnen uitwisselen en rechtstreeks vragen kunnen stellen aan de arts.

Binnenkort zal het Centrum Gewichtszorg ook een niet-operatief bewegingsprogramma aanbieden. Verdere informatie in de volgende Palfijn.nieuws.

i dienst Abdominale en thoracovasculaire chirurgie
www.obesitasgent.be

▶ Materniteit viert 1.500ste geboorte

Op de Kraamafdeling werd tijdens de laatste dag van 2010 de 1.500ste geboorte gevierd. Een mooie afsluiter van een succesvol 2010 want in de laatste tien jaar werden op onze Materniteit nooit zoveel baby's ter wereld gebracht.

Opstart gestructureerde pijnkliniek

Initiatiefnemers dr. Sven Picavet (anesthesie) en dr. Geert Michielsen (neurochirurgie) richten in het Jan Palfijnziekenhuis een gestructureerde pijnkliniek op. Dr. Michielsen biedt ook radiofrequente technieken aan die, net als meer gespecialiseerde technieken als neurostimulatie en pijnpompen, nu tot de mogelijkheid behoren.

Een afspraak boeken, gebeurt vanaf heden volledig digitaal en de frequentie van het behandelingsaanbod werd verdubbeld. Er zijn geen wachtlijsten en iedere patiënt krijgt een specifiek afspraakmoment. De behandelingen gebeuren ambulante, behalve die van zenuwzotten. De patiënt dient vooraf een *informed consent* te tekenen. Hierin staan o.a. ook de richtlijnen i.v.m. bloedverdunners vermeld.

Het opzetten van een pijnkliniek vanuit de diensten Anesthesie en Neurochirurgie is vrij uniek en biedt vele voordelen, aangezien elke discipline zijn eigen ervaring kan inbrengen. In de verdere uitbouw zullen ook een psychiater en een psycholoog betrokken worden.

Vaak spreekt men over 'aspecifieke rugpijn' wanneer men moeilijkheden heeft om de precieze oorzaak van het probleem op te sporen. Ervaring leert ons echter dat er veelal wel degelijk een aanwijsbaar probleem is. Dit is niet steeds een radiologische afwijking. Een aantal van deze problemen zijn via interventionele pijn technieken te behandelen.

Met radiofrequentie kan men twee zaken verrichten: ofwel ablatie, zoals bij facetdenervaties, ofwel neuromodulatie. Dit laatste bekomt men door een behandeling in pulsen, waarbij de temperatuur maximaal oploopt tot 42° C. Dit gebeurt dan met zenuwzotten, waarvan de neurotransmissie beïnvloed wordt.

diensten Neurochirurgie en Anesthesie
09 265 12 72 (dr. Michielsen)

Video-capsule endoscopie ook mogelijk in Jan Palfijn

De dienst Maag-, darm- en leverziekten beschikt voortaan over de mogelijkheid tot video-capsule endoscopie (CE). De techniek laat toe om de dunne darm rechtstreeks te visualiseren met een minuscule camera (11 x 26 mm) waarbij de resultaten snel geanalyseerd worden via aangepaste software. CE is aanbevolen en wordt gedeeltelijk terugbetaald bij patiënten met ferriprive anemie waarbij gastroscopie en coloscopie geen oorzaak van bloedverlies konden aantonen.

De patiënt dient 12 uur nuchter te zijn (laatste maaltijd vloeibaar) en ondervindt in de regel weinig problemen bij deze procedure. De capsule wordt ingenomen met een kleine hoeveelheid water en maakt elke halve seconde een beeld van de dunne darm. Huid elektroden op de romp van de patiënt brengen het signaal vervolgens over naar een recorder unit. Met een batterijduur van 8 uur kan op deze manier bij 80% van de patiënten een volledig beeld van de dunne darm verkregen worden. Zodra de capsule zich in het colon bevindt, wordt de recorder afgekoppeld en begint de analyse. De capsule wordt uiteindelijk via de natuurlijke weg uitgescheiden. De patiënt verblijft op dagkliniek. Opname enkel na afspraak op maandag, woensdag of vrijdag.

dienst Maag-, darm- en leverziekten
09 265 12 08 (dr. Desmidt)

Nieuwe artsen versterken dienstverlening

dr. Veerle van Vlodrop
Algemene heelkunde

Na haar opleiding abdominale heelkunde, bekwaamde dr. van Vlodrop zich in de laparoscopische en bariatrische heelkunde. Ze is onder meer

lid van de 'International Federation. for the Surgery of Obesity' en behoort tot de teachers van de 'Europese school voor laparoscopische heelkunde'. Naast de reguliere abdominale heelkunde zal zij, als specialist in obesitaschirurgie, instaan voor de verdere uitbouw van het Centrum Gewichtszorg (cf. pagina 4).

dr. Jan Schrijvers
Spoedafdeling

Tijdens zijn opleiding als huisarts legde dr. Schrijvers de nadruk op eerstelijnszorg en urgentie. Naast een bijscholing in zowel de internistische

als traumatologische opvang, behaalde hij de internationaal erkende ALS-, ATLS- en APLS-certificaten. Op die manier zal hij de patiënten op de Spoeddienst zo efficiënt mogelijk opvangen, stabiliseren en doorverwijzen.

dr. Geert Michiels
Neurochirurgie

Dokter Geert Michiels verhoogde onze dienst Neurochirurgie. Na opleidingen in het UZ Gent, het Sint-Augustinus en het Middelheimziekenhuis in

Antwerpen en in Tilburg, werkte hij vier jaar in het Middelheim Ziekenhuis. Hij heeft ervaring in diverse neurochirurgische behandelingen: zowel craniaal als spinaal. Hij startte onlangs een gestructureerde pijnkliniek in het Jan Palfijn op (cf. pagina 5).

dr. Dine Houben
Gynaecologie

Dokter Houben komt de dienst Gynaecologie versterken en zal ook meewerken aan de verdere uitbouw van de Borstkliniek. Ze was werkzaam in

het ZNA Antwerpen en het AZ Sint-Jan te Brugge. Haar bijzondere interesse gaat uit naar gynaecologie en oncologie waarvoor ze bijkomende opleidingen volgde in Leuven en het Centre Osacar Lambret te Rijsel.

▶ Praktische gids 2011

De Praktische gids 2011 van het AZ Jan Palfijn Gent AV bevat een handig overzicht van het voltallige artsenkorps en de volledige dienstverlening.

Ontving u reeds een Praktische gids 2011? Gelieve volgende **rechtzetting** te willen noteren: *Het bovenste consultatieblok op pagina 10 (Algemene, thoracale en vasculaire heelkunde) betreft consultaties op site Watersportbaan, niet site Fabiolalaan.*

i **Praktische gids 2011 bestellen?**
>>> communicatie@janpalfijngent.be

▶ Poli Pediatrie vanaf 01/04 enkel op afspraak

De polikliniek Pediatrie zal vanaf 1 april enkel nog op afspraak werken. Op deze manier wenst men de wachttijden te minimaliseren en de dienstverlening te optimaliseren.

Afspraken boeken kan via 09 224 71 11

Twee jaar geavanceerde MRI: een evaluatie

Op 1 september 2008 nam de dienst Medische beeldvorming een nieuw MRI-toestel in dienst, het meest performante toestel tot vandaag. Met zijn zeer hoge resolutie is dit toestel beduidend beter dan zijn voorgangers. Een evaluatie na meer dan twee jaar werking werpt een blik op de duidelijke voordelen van de scanner voor de patiënt.

culaire pathologie maakt het grootste deel uit van de onderzoeken. De belangrijkste andere deelgebieden zijn neurologie, abdominale MR, mammo-MR en vasculaire onderzoeken.

De kennis en ervaring die onze radiologen de laatste jaren stelselmatig hebben opgebouwd, wordt frequent gedeeld met huisartsen en andere externe

Claustrofobische patiënten hebben veel baat bij het feit dat bijna alle onderzoeken nu 'feetfirst' kunnen gebeuren (zie foto). Het toestel biedt tevens de mogelijkheid om obese patiënten tot 200 kg te scannen. Tenslotte is er een belangrijke reductie van het geluid en leveren haast alle sequenties een 'acoustic noise' van minder dan 99dB. We vermelden ook nog de afwezigheid van enige stralingsbelasting en de zeer hoge weefseldifferentiatie (ideaal voor fijne structuren en tumorstaging).

Na doorgedreven subspecialisatie neemt elke radioloog in het Jan Palfijnziekenhuis tegenwoordig een specifiek deelgebied voor zijn rekening. Osteo-arti-

zorgverstrekkers, onder meer via symposia in het ziekenhuis. Ongeveer 50% van de patiënten worden ons trouwens doorverwezen door externe artsen. Dit aandeel nam nog lichtjes toe in 2010.

Om het onderzoek met de scanner voor de patiënt betaalbaar te houden, worden op de dienst MRI geen supplementen aangerekend en is de kostprijs voor de patiënt volledig vergelijkbaar met een analogo CT-onderzoek. Op deze manier wordt de meest geavanceerde beeldvorming voor eenieder bereikbaar.

dienst Medische beeldvorming
afspraken: 09 265 13 20 of 09 265 13 10
(dr. Verstraeten)

Publicaties

- Uvin P., **de Meyer J-M.** & **Van Holderbeke G.** (2010). A Comparison of the Peri-Operative Data after Open Radical Prostatectomy or Robotic-Assisted Laparoscopic Prostatectomy. *Acta Chirurgica Belga*, nr. 110, pp. 313-316.
- Campbell P., Ebramzadeh E., Nelson S., Takamura K., **De Smet K.** & Amstutz HC. (2010). Histological features of pseudotumor-like tissues from metal-on-metal hips. *Clin Orthop Relat Res.*, nr. 468, pp. 2321-7.
- Pattyn C, De Haan R, Kloeck A, Van Maele G & **De Smet K.** (2010), Complications encountered with the use of constrained acetabular prostheses in total hip arthroplasty. *J Arthroplasty.*, nr. 25, pp.287-94.
- Vanhoof R., Camps K., **Idé L.** et al. (2010). 10th Survey of antimicrobial resistance in noninvasive clinical isolates of *Streptococcus pneumoniae* collected in Belgium during winter 2007–2008. *Pathologie Biologie*, nr. 58, pp. 147-151.
- Thierry L., Neumann M. & **Uytterhaeghen P.** (2009). *Insightful Phlebology. An atlas for diagnosis and treatment of venous diseases of the lower limb.* Overveen: Belvédère Publishing.

EERSTVOLGEND SYMPOSIUM: 31 MAART

'Diagnostiek en behandeling van osteoporotische wervelfracturen'

Locatie: Auditorium AZ Jan Palfijn Gent AV
Henri Dunantlaan 5 - 9000 GENT
Start: 20u - Afsluitende receptie: 22u

Concertenreeks 2011 van start

Ook in 2011 zal het Jan Palfijnziekenhuis enkele malen per jaar een concert organiseren. Op 27 maart om 11u bijt het ensemble 'Revue Blanche' de spits af in het auditorium van het ziekenhuis aan de Henri Dunantlaan. Lore Binon (sopraan), Kris Hellemans (altviool), Caroline Peeters (fluit) en Anouk Sturtewagen (harp) brengen een divers klassiek programma met Franse muziek uit de vorige eeuwwisseling. Het programma bevat o.m. werk van Ravel, Debussy en Canteloube.

www.revueblanche.be

Reservaties en inschrijvingen: 09 224 70 44 of concertenjanpalfijn@yahoo.com - Prijs: € 10

Palfijn.nieuws niet langer ontvangen? Adres gewijzigd? Nieuwsbrief liever in uw mailbox? Geef ons een seintje via:

>>> communicatie@janpalfijngent.be

